IV

(Akty prijaté pred 1. decembrom 2009 podľa Zmluvy o ES, Zmluvy o EÚ a Zmluvy o Euratome)

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 10. decembra 2008

o štátnej pomoci C 31/06 (ex N 621/05), ktorou Taliansko začalo vykonávať naliehavé opatrenia na prevenciu vtáčej chrípky

[oznámené pod číslom K(2008) 7802]

(Iba talianske znenie je autentické)

(2010/332/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili svoje pripomienky v súlade s uvedeným článkom, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. POSTUP

(1) Listom z 9. decembra 2005, zaevidovaným 13. decembra 2005, Stále zastúpenie Talianskej republiky pri Európskej únii oznámilo Komisii podľa článku 88 ods. 3 zmluvy článok 5 zákona z 30. novembra 2005, č. 244 (zákon č. 244/05).

(2) Faxom zo 14. februára 2006 (ref. AGR 4535) a z 20. marca 2006 (ref. AGR 7800) si Komisia vyžiadala doplňujúce informácie.

(3) E-mailom z 2. marca 2006, zaregistrovaným 3. marca 2006, oznámili talianske orgány Komisii článok 1a, odsek 8 a odseky 10 až 14 návrhu zákona na zmenu dekrétu – zákona č. 2 z 10. januára 2006. Uvedený dekrét – zákon sa zmenil na zákon so zmenami a doplneniami zákonom č. 81 z 11. marca 2006 (zákon č. 81/06). Týmto zákonom sa do článku 5 zákona č. 244/05 vnášajú zmeny a doplnenia. Ustanovenia uvedené v článku 1a, ktorým sa zakladá Fond pre mimoriadne situácie v hydinárskom sektore sa preskúmali v rámci spisu štátnej pomoci č. 322/2006.

(4) E-mailom z 20. apríla 2006, zaevidovaným 25. apríla 2006, poskytli talianske orgány doplňujúce informácie.

(5) Listom z 13. júna 2006 požiadala Komisia talianske orgány o predĺženie 30-dňovej lehoty ustanovenej v článku 4 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 [1], teda do 26. júla 2006, aby mohla rozhodnúť, a to aj so zreteľom na čas potrebný na preklad samotného rozhodnutia.

(6) E-mailom z 22. júna 2006, zaevidovaným 23. júna 2006, súhlasili talianske orgány s predĺžením lehoty, o ktoré žiadala Komisia.

(7) Listom z 5. júla 2006 Komisia informovala Taliansko o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy, pokiaľ ide časť opatrení príslušnej pomoci.

(8) Listom z 19. júla 2006, zaevidovaným 3. augusta 2006, Stále zastúpenie Talianska pri Európskej únii odovzdalo Komisii pripomienky talianskych orgánov k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

(9) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2]. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k uvedenej pomoci.

(10) Zainteresované strany v tejto veci nepredložili Komisii pripomienky.

(11) Listom zo 7. mája 2008 požiadala Komisia talianske orgány o dodatočné informácie, aby mohla ukončiť danú vec. Talianske orgány neodpovedali.

(12) Listom z 30. októbra 2008 zaslala Komisia talianskym orgánom upomienku. Listom zo 4. novembra 2008 odovzdali talianske orgány Komisii informácie požadované listom zo 7. mája 2008 a potvrdili, že opatrenia uvedené v pododseku 1, 3a a 3c článku 5 dekrétu – zákona č. 202/2005, zmeneného článkom 1a ods. 7 zákona č. 81/06, nezaviedli.

[1] Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ C 233, 28.9.2006, s. 5.

II. **OPIS**

Názov

(13) Naliehavé opatrenia na prevenciu vtáčej chrípky.

Právny základ

(14) Článok 5 legislatívneho dekrétu č. 202 z 1. októbra 2005 (LD 202/05), zmeneného 30. novembra 2005 na zákon č. 244 (zákon 244/05) ([3]), zmenený a doplnený článkom 1a ods. 7 zákona č. 81 (zákon 81/06) z 11. marca 2006 o zmene legislatívneho dekrétu č. 2 z 10. januára 2006.

(15) Dekrét ministerstva poľnohospodárskej politiky z 13. januára 2006 (dekrét z 13. januára 2006) o podmienkach uplatňovania opatrení na stiahnutie hydinového mäsa z trhu v súlade s článkom 5 pododsekom 1 a pododsekom 2 zákona 244/2005 ([4]).

(16) Článok 1a odseky 8, 10, 11 a 12 zákona 81/06 ([5]).

Rozpočet

(17) Zdroje, ktoré slúžia na financovanie rôznych opatrení pochádzajú z vnútroštátneho rozpočtu. Talianske orgány oznámili takto rozdelený rozpočtový balík v objeme 120 miliónov EUR: 20 miliónov EUR určených na potravinovú pomoc a 100 miliónov EUR na tvorbu Fondu pre mimoriadne situácie v hydinárskom sektore.

Trvanie

(18) Zámerom talianskych úradov bolo udeľovať pomoc do 1. januára 2007, doteraz sa však žiadna pomoc z tejto schémy neudelila.

Príjemcovia

(19) Chovy hydiny, bitúnky a spracovateľské podniky hydinového mäsa, veľkopredajcovia hydinového mäsa a podniky vyrábajúce potraviny pre hydinu.

Opatrenia

(20) V článku 5 LD 202/05, zmeneného a doplneného článkom 1a ods. 7 zákona 81/06, sa ustanovuje:

a) nákup 17 000 ton hydinového mäsa a ďalších hydinových výrobkov určených na humanitárnu pomoc (pododseky 1 a 2) agentúrou AGEA;

b) pozastavenie daňových poplatkov, odvodov do sociálneho poistenia a úhrady zmeniek pre prevádzkovateľov v hydinárskom sektore (pododsek 3a);

c) udelenie pomoci na pôžičky na zmenu orientácie a reštrukturalizáciu hydinárskych podnikov zasiahnutých mimoriadnou situáciou v hydinárskom sektore (pododsek 3c).

(21) V článku 1a pododsekoch 8, 10, 11 a 12 zákona 81/06 sa ustanovuje *zriadenie Fondu pre mimoriadne situácie v hydinárskom sektore* (ďalej len fond) pri ministerstve poľnohospodárskej politiky, s rozpočtom vo výške 100 miliónov EUR na rok 2006, ktorý sa má v použiť takto:

a) na záchranu a reštrukturalizačnú pomoc v hydinárskom sektore [v súlade s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ([6])];

b) na náhradu strát na príjmoch alebo dodatočných výdavkov chovateľov v súvislosti s implementáciou plánov Spoločenstva, vnútroštátnych alebo regionálnych plánov na prevenciu a eradikáciu vtáčej chrípky, ako aj v súvislosti s nepriamymi škodami vyplývajúcimi z obmedzení pri preprave zvierat alebo z období zastavenia výroby, ktoré nariadili sanitárne orgány;

c) na pomoc pri zastavení výroby [v súlade s bodom 9 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v poľnohospodárskom sektore na roky 2000 – 2006 ([7]) (usmernenia)];

d) na investície do chovov hydiny na opatrenia biologickej bezpečnosti a sanitárne opatrenia;

e) na porážku zvierat, ktorú prikázal sanitárny orgán, s cieľom zlepšiť dobré životné podmienky zvierat v prípade preplnenia produkčných štruktúr alebo v prípade zákazu prepravy zvierat.

(22) V článku 1a pododseku 12 zákona 81/06 sa stanovuje, že vykonávacie opatrenia na pomoc financovanú z fondu sa prijmú dekrétmi ministerstva poľnohospodárskej politiky a ministerstva zdravotníctva. Talianske orgány sa e-mailom z 20. apríla 2006 zaviazali, že na základe článku 88 ods. 3 zmluvy uvedené dekréty oznámia Komisii.

(23) E-mailom z 23. mája 2006, zaevidovaným v ten istý deň, Stále zastúpenie Talianskej republiky pri Európskej únii oznámilo Komisii podľa článku 88 ods. 3 zmluvy návrh dekrétu ministerstva o vykonávacích opatreniach na pomoc financovanú z fondu. Tieto opatrenia sa schválili v rámci spisu o štátnej pomoci č. 322/2006 ([8]).

([3]) Úradný vestník Talianskej republiky z 30.11.2005, všeobecná séria č. 279, s. 44.
([4]) Úradný vestník Talianskej republiky z 26.1.2006, všeobecná séria č. 21, s. 50.
([5]) Úradný vestník Talianskej republiky z 11.3.2006; bežný dodatok č. 58.
([6]) Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.
([7]) Ú. v. ES C 28, 1.2.2000, s. 2.
([8]) Časť A listom K(2007) 3249 z 10.7.2007 a časť B listom D(2008) 13797 z 13.5.2008 (ref. AGR 11275).

(24) Komisia viackrát odporučila talianskym úradom, aby nepokračovali vo vykonávaní opatrenia stanoveného článkom 5 LD 202/05 o nákupe mrazeného mäsa na humanitárnu pomoc ([9]).

(25) Dekrétom z 13. januára 2006, ktorým sa usmerňujú podmienky, ktorých sa musí AGEA pri nákupe hydinových výrobkov s pôvodom v Spoločenstve pridržiavať, sa ustanovujú tieto nákupné ceny:

Jatočné telá a porciované mäso	čerstvé mäso EUR/kg	mrazené mäso EUR/kg
Kurča Golden a/alebo Livournais	2,40	2,10
Kurčatá „Vallespluga“	2,40	2,10
Kurčatá	1,40	1,20
Kuracie stehná	1,40	1,20
Kuracie krídla	1,00	0,80
Dolné morčacie stehná	1,00	0,80
Morčacie stehná	1,10	0,90
Morčacie krídla	1,00	0,80
Morka (prsia)	1,30	1,10
Perličky a kačky	2,40	2,10

(26) V rámci humanitárnej pomoci môžu ponúkať svoje výrobky všetky fyzické a právnické osoby, ktoré pôsobia v oblasti chovu a spracovania hydinového mäsa dlhšie ako 12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti dekrétu z 13. januára 2006 a ktoré sú pre tieto činnosti zapísané v registri vedenom obchodnou komorou.

III. **OPIS DÔVODOV, KTORÉ VIEDLI ZAČATIU KONANIA**

(27) Pokiaľ ide o opatrenia ustanovené v článku 1a pododsekoch 8, 10, 11 a 12 zákona 81/06, ktorým sa zakladá fond, ktorý sa má použiť na financovanie opatrení opísaných v bode 21, písmenách d) až h) tohto konečného rozhodnutia, preskúmali sa v rámci spisu o štátnej pomoci č. 322/2006 a boli vyhlásené za zlučiteľné so spoločným trhom ([10]), pretože spĺňajú príslušné podmienky podľa bodov 4.1, 4.2, 9 a 11.4 usmernení ([11]).

(28) Toto rozhodnutie sa teda týka podopatrení uvedených v odôvodnení 20 písmenách a), b) a c), ktoré sa týkajú 17 000 ton hydinového mäsa a ďalších hydinových výrobkov určených na humanitárnu pomoc, ktoré zakúpila AGEA; pozastavenia platby daní, sociálnych dávok a úhrad zmeniek pre prevádzkovateľov v hydinárskom sektore a poskytovania pomoci na pôžičky na zmenu orientácie a reštrukturalizáciu hydinárskych podnikov postihnutých danou situáciou.

(29) Opatrenia uvedené v odôvodnení 20 sa zdajú byť v súlade s definíciou štátnej pomoci v tom zmysle, že sa poskytujú zo štátnych prostriedkov buď v podobe strát z príjmov z daní pre orgány verejnej správy, alebo ako cena, ktorá sa má zaplatiť za nákup hydinového mäsa, a že vzhľadom na postavenie Talianska v uvedenej produkcii môžu ovplyvňovať obchod (Taliansko bolo v roku 2004 štvrtým producentom hydinového mäsa v Únii).

(30) Talianske orgány neposkytli žiadne informácie, ktorými by sa dali, vzhľadom na pravidlá uplatniteľné v oblasti štátnej pomoci, a najmä na bod 11.4 usmernení ([12]) a usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ([13]), dané pravidlá odôvodniť. Komisia teda nemohla vylúčiť možnosť, že uvedená pomoc predstavuje pomoc na prevádzku, alebo inými slovami pomoc, ktorej cieľom je znížiť náklady, ktoré by podnik musel za normálnych okolností znášať v rámci svojho bežného riadenia alebo bežných činností.

(31) Komisia teda začala konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, nakoľko pochybovala o zlučiteľnosti opatrení ustanovených v článku 5 legislatívneho dekrétu č. 202/05 v znení článku 1a ods. 7 zákona č. 81/06. Podľa uvedeného článku 88 možno za pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom pokladať pomoc určenú na podporu rozvoja niektorých činností alebo niektorých hospodárskych regiónov, pokiaľ táto pomoc nenarúša podmienky obchodovania v miere odporujúcej spoločnému záujmu.

IV. **PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁN**

(32) Po začatí konania Komisia nedostala žiadnu pripomienku.

V. **PRIPOMIENKY TALIANSKA**

(33) Talianske orgány zaslali svoje pripomienky k začatiu konania listom z 19. júla 2006, zaevidovaným 3. augusta 2006.

(34) Talianske orgány najskôr upozorňujú Komisiu na skutočnosť, že napriek naliehavosti sa osobitné opatrenia ešte neprijali.

([9]) Listom D(2005) 38372 z 12.12.2005 (ref. AGR 31606), faxom D(2006) 9256 z 20.3.2006 (ref. AGRI 7800) a listom D(2006) 1927 z 12.4.2006 (Generálne riaditeľstvo pre rozvoj).
([10]) Pozri poznámku pod čiarou č. 7.
([11]) Pozri poznámku pod čiarou č. 6.
([12]) Pozri poznámku pod čiarou č. 6.
([13]) Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

(35) Následne talianske orgány odkazujú na bod 18 rozhodnutia o začatí konania, v ktorom sa ustanovuje, že podľa článku 87 ods. 1 zmluvy pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(36) Vyvodzujú, že podľa výkladu na základe ducha a litery právnych predpisov sa štátna pomoc nezakazuje systematicky a absolútne, ale len v rozsahu, v ktorom narúša obchod a podnikom prijímajúcim pomoc poskytuje na trhu privilegované postavenie.

(37) Talianske orgány sa domnievajú, že v tomto prípade sa možno domnievať, že tieto prípady sú úplne vylúčené, nakoľko zámerom zákonodarcu bolo zriadiť len schému čiastočnej kompenzácie a kompenzácie *a posteriori* strát, ktoré spôsobila kríza v sektore.

(38) V tomto ohľade zdôrazňujú predovšetkým to, že opatrenia uvedené v písmene b) (pozastavenie platby daní, sociálnych príspevkov a zmeniek pre prevádzkovateľov v hydinárskom sektore) [pododsek 3a článku 1a ods. 7 zákona 81/06] by boli bývali uplatniteľné ako pomoc *de minimis*, keby nebol trojročný rozpočet Talianska úplne pokrytý iným opatrením.

(39) Talianske orgány citujú bod 22 rozhodnutia o začatí konania, ktorým sa odkazuje na možnosť odchýlky od podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, podľa ktorého možno za zlučiteľnú so spoločným trhom považovať pomoc určenú na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo hospodárskych oblastí, pokiaľ nemení podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

(40) V tomto ohľade spresňujú, že daný prípad je nepochybne všeobecne známy a že podľa zavedených zásad náuky a judikatúry sa nemusia všeobecne známe skutočnosti preukazovať na základe dôkazov. Dôkazy sú potrebné len v situácii, keď preukazovanie skutočností naráža na pochybnosti a neistotu.

(41) Talianske orgány upozorňujú Komisiu aj na skutočnosť, že ak sa Komisia nazdáva, že článok 87 ods. 3 písm. c) zmluvy sa neuplatňuje na navrhnuté opatrenie, toto opatrenie by sa malo povoliť na základe článku 87 ods. 2 písm. b), v ktorom sa stanovuje, že pomoc určená k náhrade škôd spôsobených prírodnými pohromami alebo inými mimoriadnymi udalosťami je zlučiteľná so spoločným trhom.

(42) Podľa talianskych orgánov Rada ministrov už v danom prípade výslovne uznala výnimočný charakter udalosti, keď schválila nariadenie (ES) č. 679/2006 z 25. apríla 2006, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2771/75 a (EHS) č. 2777/75, pokiaľ ide o uplatňovanie výnimočných opatrení na podporu trhu ([14]).

(43) Talianske orgány sa teda nazdávajú, že tá istá udalosť považovaná za výnimočnú na účely prijatia výnimočných trhových opatrení sa nemôže považovať za bežnú na účely hodnotenia štátnej pomoci, cieľom ktorej je reagovať na tú istú naliehavú situáciu.

(44) Vyššie uvedené orgány napokon poznamenávajú, že samotná Komisia uznala výnimočný charakter udalosti, keď prijala nariadenie (ES) č. 1010/2006 z 3. júla 2006 o určitých výnimočných opatreniach na podporu trhu v sektore vajec a hydiny v určitých členských štátoch ([15]).

VI. **POSÚDENIE POMOCI**

1. **Zákaz štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES**

(45) Podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(46) Opatrenia opísané v odôvodnení 20 tohto textu zodpovedajú definícii štátnej pomoci, keďže poskytujú hospodársku výhodu (v podobe strát štátu z príjmov z daní a ako cenu, ktorá sa má zaplatiť za nákup hydinového mäsa, ktoré nemá odbytisko na trhu Spoločenstva z dôvodu vtáčej chrípky) danému sektoru (hydinárskemu), keďže ide o financovanie z verejných (vnútroštátnych) prostriedkov a keďže uvedená pomoc by mohla ovplyvniť obchod.

([14]) Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2006, s. 1.
([15]) Ú. v. EÚ L 180, 4.7.2006, s. 3.

(47) Podľa judikatúry Európskeho súdneho dvora posilnenie konkurenčného postavenia podniku na základe štátnej pomoci vo všeobecnosti svedčí o narušení hospodárskej súťaže vo vzťahu ku konkurenčným spoločnostiam, ktorým nebola takáto podpora poskytnutá ([16]). Judikatúra naznačila, že relatívne malá výška pomoci alebo relatívne malá veľkosť podniku, ktorý je príjemcom pomoci, a priori nevylučuje možnosť, že bude ovplyvnený obchod medzi členskými štátmi ([17]).

(48) Opatrenie ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, keď bráni dovozu z iných členských štátov alebo uľahčuje vývoz do iných členských štátov. Rozhodujúca je skutočnosť, že obchod v rámci Spoločenstva sa vyvíja alebo sa môže vyvinúť odlišne kvôli uvedenému opatreniu.

(49) Výrobok, na ktorý sa vzťahuje schéma štátnej pomoci, je predmetom obchodu medzi členskými štátmi, a teda podlieha hospodárskej súťaži.

(50) Kritériá týkajúce sa ovplyvnenia obchodu a narušenia hospodárskej súťaže sú teda v plnom rozsahu splnené.

(51) Toto opatrenie preto predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(52) Skutočnosť, že opatrenie je určené na náhradu strát v hydinárskom sektore spôsobených vtáčou chrípkou, nijako nemení charakter pomoci, pokiaľ táto pomoc spĺňa podmienky uvedené v článku 87 ods. 1, ako je to v prípade daného opatrenia. Naopak v usmerneniach, ktoré sú platné v tomto konkrétnom prípade, s ohľadom na to, že bol oznámený v roku 2005, ako aj v nových usmerneniach Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na roky 2007 – 2013 ([18]), sa zvlášť stanovuje možnosť poskytnúť pomoc na náhradu škôd spôsobených prírodnými pohromami alebo inými mimoriadnymi udalosťami alebo chorobou zvierat a rastlín.

2. **Posúdenie zlučiteľnosti**

(53) Zákaz uvedený v článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES nie je bezpodmienečný. Na to, aby sa navrhované opatrenie mohlo považovať za zlučiteľné so spoločným trhom, musí sa naň vzťahovať niektorá z výnimiek ustanovených v článku 87 ods. 2 a 3 zmluvy. Komisia ďalej preskúma podmienky na uplatnenie článku 87 ods. 2 písm. b) Zmluvy o ES a ustanovenia poľnohospodárskych usmernení na roky 2000 – 2006, ktoré sa týkajú chorôb zvierat a ktoré boli platné v čase oznámenia opatrenia v okruhu za rok 2005.

Výnimky ustanovené článkom 87 ods. 2 Zmluvy o ES

(54) Talianske orgány odkázali na článok 87 ods. 2 písm. b) Zmluvy o ES, podľa ktorého je pomoc určená na náhradu škôd spôsobených mimoriadnymi udalosťami zlučiteľná so spoločným trhom. V ich odpovedi z 19. júla 2006 odkazujú na vtáčiu chrípku ako na takúto mimoriadnu udalosť.

(55) Keďže zmluva neobsahuje žiadne vymedzenie pojmov „mimoriadna udalosť“ a „prírodná katastrofa“, je potrebné overiť, či vtáčiu chrípku, ktorá postihla Taliansko, možno považovať za prírodnú katastrofu v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy. Keďže ide o výnimky zo všeobecnej zásady nezlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom stanovené v článku 87 ods. 1 zmluvy, Komisia sa dôsledne pridržiava úzkeho výkladu pojmov „prírodná katastrofa“ a „mimoriadna udalosť“ uvedených v článku 87 ods. 2 písm. b), ako aj v bode 11.2 usmernení.

(56) Súdny dvor opakovane potvrdil nutnosť takéhoto reštriktívneho výkladu ([19]).

(57) Komisia doteraz považovala za prírodné katastrofy zemetrasenia, lavíny, zosuvy pôdy a povodne. Za mimoriadne udalosti boli prijaté vojny, vnútorné rozbroje a štrajky a s určitými výhradami a v závislosti od ich rozsahu závažné jadrové alebo priemyselné havárie a požiare, ktoré končia ťažkými stratami.

(58) Komisia spravidla neuznáva vypuknutie chorôb zvierat alebo rastlín za prírodnú katastrofu alebo mimoriadnu udalosť. V jednom prípade však Komisia uznala za mimoriadnu udalosť veľmi rozsiahle ohnisko úplne novej choroby zvierat ([20]).

(59) Zaužívanou praxou Komisie je považovať vtáčiu chrípku za chorobu zvierat a využívať zásady v oblasti boja proti chorobám zvierat a rastlín ([21]), ktoré sú dávno stanovené v usmerneniach.

([16]) Rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 1980, vec C-730/79, Zb. 1980, s. 2671, body 11 a 12.

([17]) Rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 1990, vec C-142/87, Zb. 1990, s. I-959, bod 43, a rozsudok zo 14. septembra 1994, spojené veci C-278/92 a C-280/92, Zb. 1994, s. I-4103, body 40 až 42.

([18]) Ú. v. EÚ C 319, 27.12.2006, s. 1.

([19]) Rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 2004, *Španielsko proti Komisii*, vec C-73/03, bod 37, a rozsudok z 23. februára 2006, veci C-346/03 a C-529/03, *Giuseppe Atzeni* e.a, bod 79.

([20]) Najmä pokiaľ ide o pomoc pre chovateľov, ktorých postihla kríza v dôsledku BSE – pozri list D(2001) 290558 z 27.7.2001 (ref. AGR 25807) prípad NN46/01, list D(2001) 292096 z 9.11.2001 (ref. AGR 37860) prípad N 657/01 a list D(2001) 290526 z 27.7.2001 (ref. AGR 25798) prípad N 437/01.

([21]) Uvádza sa aj v Zozname chorôb Svetovej organizácie pre zdravie zvierat – OIE.

(60) Všeobecne možno povedať, že mimoriadna udalosť musí mať prinajmenšom vlastnosti udalosti, ktorá sa svojou povahou a svojím vplyvom na príslušné hospodárske subjekty zreteľne odlišuje od zvyčajných podmienok a presahuje rámec normálnych podmienok fungovania trhu.

(61) Napokon na základe údajov poskytnutých Talianskom sa nedá usúdiť, že uvedená choroba mala mimoriadny charakter, ale je skôr opakujúcim sa javom.

(62) Podľa talianskych orgánov výnimočnú povahu tejto udalosti výslovne uznala Rada ministrov, keď schválila nariadenie (ES) č. 679/2006, pokiaľ ide o uplatňovanie výnimočných opatrení na podporu trhu, a nariadenie (ES) č. 1010/2006.

(63) Vo vyššie uvedených prípadoch spôsobila vtáčia chrípka v niektorých členských štátoch pokles spotreby hydiny a vajec, čo viedlo k veľkému poklesu cien. Právne predpisy, ktorými sa riadil trh s vajcami a hydinou, umožnili Európskej únii, aby spolufinancovala kompenzačné opatrenia len v prípade, ak sa vtáčia chrípka vyskytne v poľnohospodárskom podniku, alebo v prípade, že na príkaz veterinárov musí chovateľ obmedziť prepravu zvierat. Neexistovala žiadna možnosť poskytnutia pomoci zo strany Spoločenstva s cieľom reagovať na problémy trhu vyplývajúce z poklesu predaja z dôvodu straty dôvery spotrebiteľov. Kvôli závažnosti krízy trhu v niektorých krajinách v roku 2006 Komisia schválila spolufinancovanie vo výške 50 % nákladov opatrení na podporu trhu, pričom zvyšok sa mal zaplatiť z vnútroštátnych rozpočtov.

(64) Komisia zdôrazňuje, že cenový prepad, ktorý nastal v danom odvetví, nie je v zmysle zmluvy sám o sebe mimoriadnou udalosťou. Ide skôr o dobre známu konjunkturálnu okolnosť vyskytujúcu sa v niektorých odvetviach poľnohospodárstva, ktorú spôsobujú viaceré faktory, ako napríklad zlé plánovanie ponuky vzhľadom na dopyt (dokazujú to cyklické poklesy cien v odvetví chovu ošípaných), alebo čisto obchodné faktory, ktorých pôvod sa nedá posúdiť ako mimoriadna udalosť (napríklad presmerovanie preferencií spotrebiteľov k náhradným produktom). Rovnako ani samotný výskyt dobre známej choroby, akou je v súčasnosti vtáčia chrípka, sa nemôže považovať za mimoriadnu udalosť. Naopak, rozšírenie choroby a následná kríza v hydinárskom sektore by mohli byť v niektorých prípadoch aj dôsledkom toho, že vnútroštátne orgány dôsledne neuplatňujú stanovené normy bezpečnosti a prevencie potrebné pre kontrolu choroby.

(65) Vďaka opatreniam na podporu trhu navrhovaným vo vyššie uvedených nariadeniach chcela Komisia riešiť problémy negatívnych dopadov krízy na trh spôsobených vtáčou chrípkou. S využitím tohto nástroja Komisia vyjadrila svoj pevný úmysel zasiahnuť do krízy a úplne vylúčiť všetky ostatné opatrenia, ktoré by mohli narušiť podmienky obchodu v takej miere, ktorá by bola v rozpore so spoločným záujmom.

(66) Talianske orgány však neposkytli žiadne opodstatnené dôvody, prečo sa daný prípad líši od ostatných prípadov vtáčej chrípky, ktoré neboli považované za mimoriadne udalosti. Pomoc navrhovanú talianskymi orgánmi preto nemožno schváliť na tomto právnom základe: výnimky stanovené v článku 87 ods. 2 sa neuplatňujú. Konkrétnejšie, ustanovenia písmena b), ktoré prehlasujú pomoc určenú na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami za zlučiteľné so spoločným trhom, sa neuplatňujú.

Výnimky ustanovené článkom 87 ods. 3 Zmluvy o ES

(67) Je potrebné preskúmať, či navrhované opatrenie možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 zmluvy. Presnejšie, relevantné sú ustanovenia písmena c), podľa ktorých možno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, ak nepriaznivo neovplyvnia podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

(68) V usmerneniach sa v bode 11.4 upravuje štátna pomoc určená na odškodnenie poľnohospodárov za straty spôsobené chorobami zvierat.

(69) Upresňujú, že ak poľnohospodár stratí zvieratá v dôsledku choroby zvierat, alebo ak je jeho úroda postihnutá ochorením rastlín, nepredstavuje to za normálnych okolností prírodnú katastrofu alebo mimoriadnu udalosť v zmysle zmluvy. V podobných prípadoch môže Komisia povoliť pomoc na náhradu vzniknutých škôd, ako aj pomoc na predchádzanie budúcim stratám len na základe článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy. V uvedenom článku sa stanovuje, že za pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom možno pokladať pomoc určenú na podporu rozvoja niektorých činností, pokiaľ táto pomoc nenarúša podmienky obchodovania v miere odporujúcej spoločnému záujmu.

(70) Aby sa táto výnimka dala použiť, je potrebné, aby členský štát preukázal, že podmienky zlučiteľnosti plánovaných opatrení sú splnené.

(71) Podľa bodu 11.4 usmernení sa Komisia nazdáva, že vyplatenie pomoci poľnohospodárom na náhradu ich strát vyplývajúcich z chorôb zvierat alebo rastlín možno akceptovať iba v rámci vhodného programu zriadeného na úrovni Spoločenstva, štátu alebo regiónu na prevenciu, kontrolu alebo eradikáciu príslušnej choroby. Pomoc, ktorej cieľom je len vykompenzovať poľnohospodárom vzniknuté straty bez toho, aby sa vykonali akékoľvek kroky na nápravu problému pri jeho zdroji, sa musí považovať za čistú pomoc na prevádzku, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom.

(72) Komisia sa však nazdáva, že talianske orgány neposkytli dostatočné informácie na zdôvodnenie použitia takejto výnimky z pohľadu pravidiel uplatniteľných v oblasti štátnej pomoci, a najmä vyššie uvedeného bodu 11.4 usmernení.

(73) Pomoc navrhovaná talianskymi orgánmi sa teda nemôže schváliť na tomto právnom základe.

(74) Talianske orgány neuviedli iné opatrenia ako právny základ pre pomoc.

(75) Hoci sa talianske orgány nikdy neodvolávali na uplatnenie usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu, Komisia v záujme úplnosti posudzuje, či sa usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach ([22]) nedajú na daný prípad uplatniť. Prvou podmienkou na získanie štátnej pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu je, že príslušný podnik sa považuje za podnik v ťažkostiach v zmysle vyššie uvedených usmernení. Z informácií, ktoré má k dispozícii Komisia, nevyplýva, že by príslušné podniky boli podnikmi v ťažkostiach v zmysle vyššie uvedených usmernení.

(76) Komisia chce v každom prípade zdôrazniť, že príslušný členský štát je v súvislosti so svojou povinnosťou spolupracovať s Komisiou povinný poskytnúť všetky informácie, ktoré tejto inštitúcii umožnia overiť si, že sú splnené podmienky udelenia výnimky, o ktoré tento štát žiada ([23]). Talianske orgány nikdy neposkytli žiadny doklad, ktorý by Komisii umožnil posúdiť údaje z hľadiska usmernení, a to i napriek inštrukciám, ktoré uviedla Komisia v odseku 24 rozhodnutia o začatí konania (odseku 30 konečného rozhodnutia).

VII. **ZÁVER**

(77) Vzhľadom na uvedené Komisia môže uzavrieť, že pomoc, ktorú zamýšľa Taliansko poskytnúť hydinárskemu sektoru, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1, na ktorú sa nemôže uplatniť žiadna výnimka ustanovená v článku 87 ods. 2 a 3.

(78) Keďže sa opatrenie oznámilo v súlade s článkom 88 ods. 3 zmluvy a keďže ho talianske orgány nerealizovali, nie je potrebné žiadať o vrátenie pomoci,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc na prevenciu vtáčej chrípky, ktorú Taliansko zamýšľa poskytnúť, nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Poskytnutie uvedenej pomoci sa preto neschvaľuje.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli 10. decembra 2008

Za Komisiu

Mariann FISCHER BOEL

členka Komisie

([22]) Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

([23]) Rozsudok súdu z 15. júna 2005, *Regione autonoma della Sardegna/Komisia*, T-171/02, Zb. s. II2123, bod 129.